

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 12C/441/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112224719
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Paveleková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8112224719.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Alenou Pavelekovou, v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO a.s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35787783, zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., Ventúrska 16, Bratislava, IČO: 47234547, proti žalovaným: 1/ M. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, 2/ Q. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, v konaní zastúpení právnym zástupcom JUDr. Igorom Šafrankom, ulica Sov. hrdinov č. 163/66, Svidník, o zaplatenie 4.325,78 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne nerozdielne zaplatiť žalobcovi 2.093,76 eur spolu so 9 % ročným úrokom z omeškania od 19.6.2012 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

v prevyšujúcej časti žalobu zamietajú,

žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 28,52 eur na účet jeho právneho zástupcu, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom na začatie konania podanom na tunajšom súde dňa 13.8.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade na zaplatenie spoločne a nerozdielne istiny 4.325,78 eur spolu s úrokmi z úverovej istiny 15,99 % zo sumy 3.967,52 eur od 5.6.2012 do zaplatenia a 9 % úroku z omeškania ročne zo sumy 4.291,98 eur od 19.6.2012 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Súd vo veci rozhodol platobným rozkazom zo dňa 9.11.2012, č.k. 13Ro 274/12, proti ktorému v zákonom stanovenej lehote podali žalovaní odôvodnený odpor. Vzhľadom na žalovanými podaným odpor doručený súdu, došlo ex lege v zmysle ust. § 174 ods. 2 O.s.p. k zrušeniu platobného rozkazu. Žalovaní v odpore namietali neprijateľné zmluvné podmienky v zmluve o úvere vzniesli námietku premičania a navrhli žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie, výsluchom žalovaných a listinnými dôkazmi, a to návrhom, výpisom z obchodného registra, zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru, výpoveďou zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, kópiou poukázanej sumy úveru, platobným rozkazom, odporom proti platobnému rozkazu, potvrdením o odfinancovaní peňažných prostriedkov, potvrdením o prijatí splátok na úverovom prípade, oboznámením listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise tunajšieho súdu sp.zn. 15C 54/2012, návrhom, zápisnicou zo dňa 22.10.2013, prečítaním obsahu výpovede žalovanej v 1. rade, vyjadrením žalobcu zo dňa 30.10.2013 a ostatným obsahom spisu a vo veci rozhodol dňa 5.11.2013 rozsudkom č.k. 12C 441/2012-98, ktorým žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť zaplatiť

žalobcovi 4.253,51 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 19. 6. 2012 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Odvolačný súd preskúmal výroky rozsudku súdu prvého stupňa a zistil, že odvolanie žalovaných je dôvodné a rozsudok je potrebné v jeho napadnutých častiach zrušiť, odvolací súd poukázal na to, že v odpore žalovaní namietali premlčanie uplatneného nároku a ako vyplynulo z rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa túto otázku neposudzoval taktiež poukázal na to, že z obsahu žiadosti /zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zistil, že účastníkom záväzkového vzťahu zo dňa 14.9.2009 so žalobcom bola len žalovaná v 1.rade. Z obsahu dojednaní v zmluve žalovaný v 2.rade mal postavenie "partnera" klientky, ktorý vyhlásil, že záväzky zo zmluvy o úvere uhradí vrátane príslušenstva spoločne a nerozdielne s partnerkou z uvedeného sa javí teda, že žalovaný v 2. rade zrejme pristúpil k záväzku žalovanej v 1. rade. Ak by išlo o platné dojednanie vo vzťahu k žalovanému v 2.rade, je potom na posúdení prvostupňového súdu, či aj napriek odstúpeniu od hlavnej zmluvy veriteľom ostal tento záväzok žalovaného v 2.rade zachovaný. Z obsahu spisu je zjavné, že žalobca doručil dňa 18.6.2002 žalovaného v 2.rade list označený ako výpoveď zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, v ktorom uviedol, že vzhľadom na porušenie zmluvných podmienok vypovedá zmluvu podľa čl. V. - 5 všeobecných podmienok spotrebiteľského úveru ku dňu účinnosti výpovede sa úver stáva splatným v celom rozsahu. Odvolací súd bol toho názoru, že žalobca listom zo dňa 8.6.2012 od zmluvy odstúpil aj napriek tomu, že terminologicky použil pojem "výpoveď zo zmluvy". V zmysle citovaného ustanovenia § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka vypovedať zmluvu je možná len v prípade zmluvy uzatvorenej na dobu neurčitú, čo nie je tento prípad (predmetná pôžička bola rozvrhnutá na 60 mesačných splátok). Navyše v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 písm. g/ Občianskeho zákonníka v prípade, že by išlo o zmluvu na dobu neurčitú, tak zmluvné ustanovenie oprávňujúce dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, je potrebné považovať za neprijateľnú podmienku. Odvolací súd ďalej poukázal, že je nepochybné, že žalobca si uplatnil úrok, aj zo splátok úveru, ktoré sa mali stať zročnými v budúcnosti a uplatnil si úrok z omeškania z celej dlžnej čiastky. Ide teda o využitie inštitútu „odstúpenia od zmluvy“ podľa § 5 zákona o spotrebiteľských úveroch aj napriek tomu, že v liste uviedol, že ide o „výpoveď zmluvy“. Odvolací súd poukázal na to, že zákon o spotrebiteľských úveroch neupravuje (a ani v rozhodnom čase neupravoval) inštitút výpovede zmluvy, ale upravoval inštitút odstúpenia od zmluvy (citovaný § 5). Následne došlo k účinkom podľa § 457 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak je zmluva neplatná alebo, ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvého stupňa v danej veci nepostupoval správne, pretože záväzkovo právny vzťah účastníkov konania k odstúpeniu od zmluvy zanikol, a preto na daný právny vzťah bolo potrebné aplikovať režim bezdôvodného obohatenia. Uložil súdu prvého stupňa vo vyššie naznačených intenciách opätovne vec preskúmať. Vyhodnotiť námietku premlčania, platnosť odstúpenia od zmluvy aj následky a zaoberať sa aj postavením žalovaného v 2.rade.

Súd vo veci vytýčil opätovne termín pojednávania a doplnil dokazovanie o prečítanie písomného vyjadrenia žalobcu zo dňa 21.1.2015, pričom zistil tento skutkový stav veci:

Zo zmluvy označenej ako žiadosť/zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 14.9.2009 vyplýva, že túto zmluvu uzatvorila žalovaná v 1.rade spolu so žalovaným v 2.rade, pričom obsahom záväzku žalobcu bolo poskytnúť v prospech žalovaných úver vo výške 6.000 eur, s dohodnutou mesačnou splátkou 150,24 eur v počte 60 vždy k 15. dňu v mesiaci, RPMN 18,80 %, uvedenými celkovými nákladmi 3.014,40 eur a priemernou RPMN 20,33 %, ročnou úrokovou sadzbou 15,99 %. Prvá splátka bola splatná k 15. dňu v mesiaci nasledujúcom po poskytnutí úveru. Poplatok za uzatvorenie zmluvy nebol určený. Poplatok za správu úveru nebol určený, taktiež nebola určená sadzba poplatku za predčasné splnenie úveru dohodnutý bol súbor poistenia pre základné poistenie 2,99 %.

Žalobca podaním zo dňa 8.6.2012 oznámil žalovaným, že pre porušenie zmluvných podmienok vypovedal úverovú zmluvu v zmysle článku V.-5. Všeobecných podmienok spotrebiteľského úveru. Ku dňu účinnosti výpovede sa úver stal splatným v celom rozsahu a vyzval ich na úhradu z celkovej dlžnej sumy vo výške 4.325,78 eur zloženej z úverovej istiny vo výške 3.967,52 eur, dlžných úrokov, poplatkov a poisťného vo výške 324,46 eur a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 33,80 eur.

Podľa čl. V. bodu V. - 5. všeobecných zmluvných podmienok, výpoveď zmluvy o úvere, ako aj odstúpenia od nej je potrebné vykonať, formou doporučeného listu. Výpoveď je účinná okamihom jej doručenia druhej strane.

Žalovaná v 1. rade vo veci bola vypočítaná a poukazovala na neprimerané úroky 15,99 % a úroky, ktoré mali byť priznané iba do zo splatenia úveru. Taktiež poukazovala na to, že predmetná úverová zmluva neobsahuje dobu trvania zmluvy s termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, t.j. nie je uvedené, dokedy má byť úver splatený. Taktiež, že v zmluve nie je uvedený rozpis, čo bude z mesačnej splátky uhrádzané. Mala za to, že zmluva neobsahuje údaj týkajúci sa konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ako náležitosť § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľskom úvere. V ďalšom poukazovala na tú skutočnosť, že predmetná zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to nečitateľnosť písma všeobecných podmienok, dohodu o zrážkach zo mzdy, rozhodcovskú doložku, poplatok za správu úveru, zmluvnú pokutu, náklady spojené s vymáhaním pohľadávky. V ďalšom poukazovala na to, že v roku 2011 prestali splácať tento spotrebiteľský úver, a to z toho dôvodu, že tento chceli s splatiť predčasne jednorázovo. Žalobca listom zo dňa 16.11.2011 im zaslal vyčíslenie výšky zostávajúceho úveru do sumy 4.117,76 eur, s ktorou nesúhlasila, nakoľko mala zato, že sú požadované aj úroky za obdobie kedy už mal byť úver predčasne splatený. Mali záujem splatiť skutočnú výšku istiny úveru s alikvotnou časťou úroku.

Žalovaný v 2. rade v plnom rozsahu súhlasil s výpoveďou žalovanej v 1. rade.

Žalobca sa vo veci vyjadril a poukázal na to, že podľa mesačného výkazu úverov poskytovaných v eurách a ich úrokové miery - v stave k 30.9.2009, priemerná ročná úroková sadzba pre obdobný typ úverov bola 14,75 %. Bol teda toho názoru, že úroková sadzba vo výške 15,99 % ročne, bola v danom čase a mieste uzatvárania úverového vzťahu s prihliadnutím na druh úveru, jeho výšku, dobu splatnosti a neexistujúce zabezpečenia, obvyklá a primeraná. Nesúhlasil s tvrdením žalovaných, že predmetný úrok z úveru mal byť do splatenia úveru a poukázal na ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka a ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Mal za to, že zmluvné strany sa dohodli na úrokovvej sadzbe vo výške 15,99 % ročne. Predmetná úverová sadzba bola uvedená v časti B /listovej strany predmetnej úverovej zmluvy. Podľa bodu III. - 4.1. Všeobecných úverových podmienok je klient povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok. Podľa bodu III. - 4.1. Všeobecných úverových podmienok, použije sa splátka na úhradu dohodnutých úrokov, poplatkov podľa zmluvy o úvere, prípadne podľa sadzobníka poplatkov platného v deň čerpania úveru, vrátane čiapky určenej na úhradu poistného, pokiaľ je klient poistený, a splátku príslušnej časti úverovej istiny. Úrok z predmetnej úverovej istiny bol žalovaným účtovaný do momentu vstupu prípadu do vymáhania v informačnom systéme žalobcu t. j. do 4.6.2012. Následne žalobca žiadal zaviazat' žalovaných na splatenie úroku z dlžnej úverovej istiny vo výške 15,99 % zo sumy 3.967,52 eur od 5.6.2012 do zaplatenia. Poukázal na to, že z predmetnej úverovej zmluvy je zrejmé, že mesačný poplatok za správu úveru pre predmetný úverový prípad dohodnutý nebol respektíve bol 0 eur. Súčasne poukázal na skutočnosť, že žalovaní sa predmetný záväzok zaviazali splatiť formou šesťdesiatich mesačných splátok úveru vo výške 150,24 eur s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 15.10.2009. Zároveň poukázal na plán amortizácie, z ktorého je zrejmé, aká časť tej ktorej mesačnej splátky úveru pripadá na uhradenie istiny, úroku a poistného. Vyčíslenie predčasného splatenia dlžnej sumy zaslané a žalovaným plne korešpondovalo s predloženými dôkazmi. Uplatňovaný nárok predstavoval zvyšok istiny, ktorej splatnosť nastala po tomto dátume, sumu vo výške 3.967,52 eur. K tejto sume pripočítal neuhradenú splátku splatnú do 15.11.2011 vo výške 150,24 eur, čo predstavuje výslednú čiastku 4.117,76 eur ako vyčíslený zostatok dlžnej sumy k tomuto dátumu. Žalobca taktiež poukázal na to, že v danom a prípade sa jednalo progresívny typ splácania úveru, to znamená, že úrok sa vypočítaval takže nesplatený z úverovej istiny za poskytnuté obdobie, pričom úrok bol splatný každý mesiac. Z tohto dôvodu pri progresívnom splácaní úveru úrok je výšinou začiatku splácania úveru a postupným uhrádzaním istiny, sa znižuje aj výška predmetného úroku. V tejto súvislosti poukázal na predložený plán amortizácie.

Zo spisu tunajšieho súdu pod sp.zn. 15C 54/2012 mal súd zistené, že v danej právnej veci sa žalovaní (v tejto právnej veci) ako žalobcovia, domáhali určenia neplatnosti z uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá bola obsahom predmetnej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 14.9.2009, o ktorom ku dňu 5.11.2013 rozhodnuté nebolo.

Podaním zo dňa 8.6.2012 adresovaným žalovanej, žalobca oznamoval, že záväzok z úverovej zmluvy pozostávajúci zo splácania poskytnutého úveru riadne a včas bol porušený a vypovedal úverovú zmluvu podľa článku V. - 5 všeobecných podmienok spotrebiteľského úveru a ku dňu účinnosti výpovede sa stal úver splatným v celom rozsahu. Vyzval žalovanú 1/ na úhradu dlžnej sumy vo výške 4.325,78 eur.

Na základe uvedeného súd právne uzatvára:

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Podľa § 48 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatennej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka,

v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanými bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 14.9.2009. Ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia. Obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca listom zo dňa 8.6.2012 odstúpil od úverovej zmluvy uzavretej so žalovanou. Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc, § 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezodôvodné obohatenie, náhrada škody). Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ). Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinnosti vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmlúv dohodnutých medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku.

Žalovaní ako spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú vo svojich dôsledkoch nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka (princíp právnej istoty, dôvery v objektívne právo). Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách.

Ustanovenie čl.V.5 Všeobecných podmienok, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy je upravené pre žalovaného nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka.

Predmetná vec sa týka práva Európskej únie (smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách; ďalej „smernica“). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Je však potrebné uviesť, že ak sa neberie do úvahy výber sumy úveru a podpis, tak spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Preto sa dá plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú slovenský zákonodarca zakotvil v ustanovení § 54 Občianskeho zákonníka. Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutnú na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. O tom, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, neboli žiadne pochybnosti a v konečnom dôsledku tomu zodpovedá aj definícia spotrebiteľskej zmluvy, za ktorú sa považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ak ju uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikčná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Nebol dôvod považovať obchodnoprávnu úpravu za výhodnejšiu ani z pohľadu možnosti splácania úveru pri zachovaní zmluvy, keďže úprava zmluvnej klauzuly o odstúpení predpokladala zároveň zosplatenie úveru. Na predmetnú spotrebiteľskú vec v časti o vadnosti právneho úkonu (odstúpenie od zmluvy) dopadá teda právna úprava občianskeho práva. V danej súvislosti súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.9.2012 sp. zn. 20Co/35/2011. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že od úverovej zmluvy, ktorá bola medzi účastníkmi konania uzavretá, žalobca odstúpil listom zo dňa 8.6.2012. Z predloženého dokladu o doručení bolo preukázané doručenie listu, opak preukázaný nebol.

Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže toto odstúpenie od úverovej zmluvy má účinky ex tunc, teda spätne ku dňu uzavretia zmluvy, úverová zmluva sa od začiatku zrušila, pričom v súlade s ust. § 457 Občianskeho zákonníka ak bola zmluva zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Dôsledkom plnenia zo zrušenej zmluvy je teda povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli (teda vzájomná reštitučná

povinnosť zmluvných strán), ako výslovne stanovuje § 457 Občianskeho zákonníka, ktorý je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve. Ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka má reštitučný charakter (obnovenie predchádzajúceho stavu). Každý zo zmluvných subjektov je povinný vrátiť druhému všetko, čo od neho podľa zmluvy dostal. Nezahŕňa v sebe náhradu za zhodnotenie vecí, ku ktorému v medziobdobí došlo. Ako sám žalobca tvrdil a následne predloženými listinnými dôkazmi preukázal, na základe zmluvy o úvere zo dňa 14.9.2009 žalobca poskytol žalovaným finančné prostriedky v sume 6000 eur, pričom žalovaní uhradili k predmetnej úverovej zmluve žalobcovi sumu 3.906,24 eur. Na základe uvedeného sú tak, žalovaná v 1.rade ako dlžníčka z úverovej zmluvy a žalovaný v 2.rade ako osoba, ktorá sa spoločne a nerozdielne s ňou zaviazala na uhradenie záväzkov z úverovej zmluvy, povinní zaplatiť žalobcovi sumu 2.093,76 eur z titulu bezdôvodného obohatenia.

Súd sa v ďalšom nezaoberal zmluvnými ustanoveniami od začiatku zrušenej zmluvy a nárokmi z nej plynúcich, keďže na plnenia z tejto zmluvy už žalobca nemá nárok. Súdu preto neostávalo iné, iba žalobu žalobcu čo do zvyšku zamietnuť.

Nakoľko v prípade nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia zákon neustanovuje čas plnenia a medzi účastníkmi konania v tomto smere nedošlo ani k uzatvoreniu dohody súd zaviazal žalovaných na úhradu úroku z omeškania zo sumy bezdôvodného obohatenia v sume 2.093,76 eur, a to dňom 19.6.2012, keďže odstúpenie od úverovej zmluvy bolo doručené žalovaným dňa 18.6.2012. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., teda vo výške 9 % ročne, keďže základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola 1 %. Na základe vyššie uvedeného súd napokon zaviazal žalovaných na zaplatenie sumy 2.093,76 eur spolu s úrokom z omeškania z dlžnej sumy vo výške 9 % ročne od 19.6.2012 do zaplatenia a čo do zvyšku, žalobu zamietol.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 O.s.p., žalobca žalobným návrhom uplatňoval sumu 4.325,78 eur, úspešný bol o zaplatenie sumy 2.093,76 eur, čo predstavuje 48,41 % úspech a 51,59 % neúspech, to znamená že právo na náhradu trov konania vzniklo žalovaným a to v pomere úspechu a neúspechu t. j. 3,18 %.

Právny zástupca žalobcov vyčíslil trovy právneho zastúpenia z hodnoty sporu 4.325,78 eur podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. za 1 úkon právnej služby odmenu 160,66 eur a príslušný paušál podľa vykonaných úkonov za úkony prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom 160,99 eur + 7,81 eur, účasť na pojednávaní dňa 5.11.2013 - 160,99 eur + 8,04 eur, podanie odvolania zo dňa 4.4.2014 160,99 eur + 8,04 eur, účasť na pojednávaní dňa 22.1.2015 - 160,99 eur + 8,39 eur spolu 676,24 eur. Vyúčtované boli ďalej hotové výdavky a to cestovné vlastným motorovým vozidlom zástupcu Škoda Fabia za cestu dňa 5.11.2013 zo sídla kancelárie právneho zástupcu zo Svidníka do Prešova a späť 120 km á 0,27 eur/ km = 32,30 eur účtované 1/2 16,20 eur k tomu náhrada za premeškaný čas 4 polhodiny á 13,01 eur = 52,04 eur účtované 1/2 - 26,02 eur, dňa 22.1.2015 účasť na pojednávaní 150 kilometrov á 0,26 eur /km = 31,20 eur účtované 1/3 k čomu prislúcha náhrada za premeškaný čas 4 polhodiny á 13,98 eur = 55,92 eur účtované 1/3 v sume 18,64 eur (základná sadzba za 1 km jazdy v čase úkonu 5.11.2013 - 0,183 eur/km, a náhrada za spotrebované pohonné hmoty predstavuje pri priemernej spotrebe pohonných hmôt podľa technického preukazu 6,5 +4,1 +5 = 15,6 : 3 = 5,2 l/100 km - 0,052 l/km pri cene nafty 1,551 eur /l, 0,08 eur /km, spolu základná náhrada za 1 kilometer jazdy a náhrada za spotrebované hmoty predstavuje sumu 0,27 eur a dňa 22.1.2015 - 0,26 eur). Spolu hotové výdavky predstavujú sumu 71,26 eur. Trovy konania spolu odmena 676,24 eur + hotové výdavky 71,26 eur k domu 20 % DPH predstavujú sumu 897 eur z čoho 3,18 % čo predstavuje sumu 28,52 eur.

Pretože žalobca, ktorému súd priznal náhradu trov konania, je v konaní právne zastúpený, platobným miestom na poukázanie priznanej sumy na náhradu trov a to v celom rozsahu je v zmysle ust. § 149 ods.1 O.s.p. účet (adresa sídla) jeho právneho zástupcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.